

KDV Bonte Haven

Pedagogisch werkplan

Versie 21-07-2025

Inleiding

Voor jou ligt het pedagogisch werkplan van kinderdagverblijf (kdv) Bonte Haven. Een werkplan dat beschrijft hoe wij invulling geven aan het pedagogisch beleid; onze pedagogische werkwijze. Het geeft richting aan pedagogisch professionals op de groep, maar bovenal geeft het ouders inzicht in hoe wij liefdevol, met aandacht en kwaliteit, zorg willen dragen voor hun kinderen.

Dit document is gebaseerd op de visie die we als IRIS met elkaar willen uitdragen. Bij IRIS opvang wordt veel aandacht en zorg besteed aan de algemene basisbehoeften van het kind waarbij het welbevinden (zich 'goed voelen') voorop staat. Dit heeft grote invloed op de verdere persoonsontwikkeling.¹ Om het kind in deze ontwikkeling maximaal te stimuleren, kijken wij eerst naar het kind (behoeften, kwaliteiten, interesses). Vervolgens creëren wij een veilige, aantrekkelijke en uitdagende omgeving. Het is niet ons doel om een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Ieder kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en dat respecteren wij. Wij laten ons daarbij o.a. inspireren door de pedagogische visie van Emmi Pikler en Reggio Emilia.

In die ontwikkeling zijn we met elkaar bezig steeds wijzere wereldburgers te worden. Wereldburgers die vertrouwen op God, die vertrouwen op zichzelf en op hun naaste. Die steeds zelfstandiger worden, die oefenen in het 'samen met anderen'. We zien dan ze hun kwaliteiten leren kennen. We zien kinderen die nieuwsgierig zijn en bekend raken met waarden en normen. We laten kinderen vanaf het begin, op hun niveau, meedenken en meedoen. Zo zijn we met elkaar op reis en leren we op een spelende manier van elkaar. Op die reis laten we ons leiden door de volgende waarden:

Vanuit liefde voor elkaar creëren we iedere dag een plek waar kinderen zich thuis voelen en de kans krijgen op ontwikkeling.

Liefde en betrokkenheid

Vanuit de Liefde die we kennen, het werk van Jezus Christus, zijn we vanuit onze veelkleurigheid betrokken op het welzijn van de kinderen, dat van hun ouders en op het welzijn van elkaar. Kinderen zijn een voorbeeld voor ons en wij vanuit die Liefde ook voor hen.

Plezier, talentontwikkeling en prestatie

Ons hart ligt bij het kind en vanuit die passie zijn we iedere dag op zoek naar hoe we plezier kunnen creëren. We hebben oog voor de unieke talentontwikkeling en prestaties van ieder kind. We doen ons best een rijke omgeving te scheppen waarin deze ontwikkeling maximale ruimte krijgt.

Professionaliteit en kwaliteit

We vinden het belangrijk kwalitatieve opvang te bieden en stoppen energie in het verder ontwikkelen van onze eigen talenten. Zo wordt de opvang iedere dag een stukje beter. We zijn altijd gericht op wat wel kan en gaan creatief en optimistisch om met vraagstukken die op ons afkomen.

¹ (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017)

Inhoud

Inleiding	2
Locatiebeschrijving.....	4
Buitenruimte KDV Bonte Haven.....	4
Binnenruimte KDV Bonte Haven	4
De wijk	5
Samenwerking en overdracht	5
De groep	6
Beroepskracht-kind-ratio (BKR)	6
Pedagogisch professionals	7
Stagiaires	7
Dag op het KDV	7
Eten en drinken	9
Verschonen en zindelijkheid	10
Slapen.....	10
Spelen en ontwikkelen	11
Activiteitsaanbod.....	12
Het kind	13
Pikler	14
In contact met pedagogisch professional	15
Mentorschap	16
Ouders/verzorgers	17
Overige informatie	18
Protocollen en werkinstructies.....	19

Locatiebeschrijving

Kinderdagopvang Bonte Haven is, samen met het basisonderwijs, de buitenschoolse opvang en de peuteropvang, gevestigd in IRIS Kindcentrum Bonte Haven in Kampen aan de Ommelandsingel 67. Als IRIS opvang streven we ernaar de ruimtes die we tot onze beschikking hebben maximaal te benutten. Daarnaast zijn we ons bewust van de wijk, willen we daar iets voor betekenen en werken we samen met onze onderwijscollega's.

Op KDV Bonte Haven zijn 14 kindplaatsen per dag. Er is een verticale groep van 0-4 jaar.

Buitenruimte KDV Bonte Haven

KDV Bonte Haven maakt gebruik van de buitenruimte grenzend aan de groepsruimte². Buiten de omheining kan gebruik gemaakt worden van het plein van het kindcentrum.

Binnenruimte KDV Bonte Haven

De binnenruimte van KDV Bonte Haven bestaat uit verschillende ruimtes met hun eigen functie(s). De inrichting hiervan is zeer bepalend voor de sfeer, het gevoel van geborgenheid en veiligheid. Kinderen moeten de pedagogisch professional te allen tijde kunnen zien. Ze hebben behoefte aan privacy, rust, aan speelhoeken en aan plekken waar ze worden uitgedaagd. Wij streven ernaar de ruimte continu op die bewuste manier in te richten. Een goed ingerichte ruimte nodigt de kinderen uit tot spelen, ontdekken, ontwikkelen en gezellig samenzijn. Daarom wordt de ruimte ook wel 'de derde pedagoog' genoemd³. En die pedagoog benutten we graag.

KDV Bonte Haven beschikt over één groepsruimte, de zogenoemde stamgroep.

In de groepsruimte is er plek om te bewegen, te spelen, maar ook te eten en te drinken.

De kinderen in de verschillende leeftijdsgroepen hebben verschillende behoeften, daar houden wij in de inrichting al rekening mee. We hebben de ruimte verdeeld in drie delen. Een plek waar baby's vrij kunnen spelen en bewegen, een plek om te eten en te drinken en een plek voor de oudere kinderen om te spelen.

Bij de keuken staat een lage tafel met stoeltjes waar de peuters zelf aan kunnen zitten. Hier eten en drinken de kinderen in kleine groepjes. Een deel van de spullen die we gebruiken tijdens de eetmomenten staan in lage kasten. Op deze manier creëren we de kans voor de kinderen om te helpen met het dekken van de tafel⁴.

In de afgeschermdede ruimte hebben we een grote stoel staan waar een pedagogisch professional kan gaan zitten om bijvoorbeeld een baby de fles te geven of een boekje te lezen met een kind op schoot.

Ook staan er kasten met spelmateriaal voor de peuters, zodat ze het zelf kunnen pakken om te gaan spelen.

Verschoonruimtes

De verschoonruimte is prikkelarm ingericht, zodat er een moment kan ontstaan van aandachtige verzorging. Het is volgens onze visie belangrijk dat het kind tijdens zijn verzorging en het vervullen van zijn lichamelijke behoeften persoonlijke aandacht krijgt, zonder enige vorm van haast, daar willen wij aandacht voor hebben.

Er zijn meerdere lage wc's, waardoor kinderen die zindelijk zijn tegelijk naar de wc kunnen gaan als dat nodig is. Op deze manier kunnen ze elkaar ook helpen en van elkaar leren.

Slaapruimte

De slaapruimtes grenzen aan de groepsruimte. De slaapruimte wordt goed geventileerd door de aangebrachte mechanische ventilatie. Bovendien is bewust een ruime kier onder de deur gelaten zodat de circulatie van frisse lucht wordt gewaarborgd. In de slaapkamer maken wij gebruik van stapelbedjes. De bedjes zijn gecertificeerd en worden jaarlijks gecontroleerd op veiligheid.

² (Besluit Kwaliteit Kinderopvang, 2021)

³ (Schreuder, Boogaard, Fukkink, & Hoex, 2019)

⁴ (Singer & Kleerekoper, 2009)

De hal

Peuters van het KDV kunnen gebruik maken van de hal/het speelplein grenzend aan de groepsruimte. Het speelplein wordt ook gebruikt door de onderbouw en door de peuteropvang.

Veiligheid in de ruimtes

Iedere ruimte die we gebruiken voldoet aan de geldende wet- en regelgeving voor de kinderopvang. We voeren regelmatig een quickscan uit. Dit houdt in dat de ruimtes worden gecheckt op alle factoren die een risico vormen. Hiervan wordt een verslag gemaakt en vervolgens meegenomen in de risicomonitor. We zoeken naar de balans tussen het creëren van de nodige veiligheid en tegelijkertijd het benutten van mooie uitdagingen voor de kinderen. We leren de kinderen om te gaan met de risico's die binnen en buiten aanwezig zijn.

De wijk

De wijk waarin IRIS Kindcentrum Bonte Haven is gevestigd heet Brunnepe. Begin 1900 zijn de meeste huizen gebouwd en afgelopen twintig jaar is er opnieuw gebouwd. Iets meer dan de helft van deze woningen is een koopwoning. In totaal wonen er ongeveer 3600 mensen in de wijk, waarvan 17% kind is tussen de 0 en 15 jaar oud. Iets meer dan 10 procent van de mensen heeft een migratieachtergrond, waarvan meer dan de helft westers is. Het is opvallend dat er meer autochtonen wonen dan gemiddeld in Nederland. Verder zijn er geen grote verschillen.

We maken bij het buitenspelen en naar buiten gaan gebruik van verschillende plekken in de wijk. Daarnaast zijn er in deze wijk verschillende organisaties/verenigingen waar we mee kunnen verbinden. Het is voor ons belangrijk om de verbinding te leggen met deze verschillende plekken in de wijk. Op deze manier krijgen de kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot wijze wereldburgers.

Samenwerking en overdracht

Het kinderdagverblijf vormt samen met peuteropvang, basisonderwijs en buitenschoolse opvang Kindcentrum Bonte Haven. Dat biedt ons mooie kansen om de verbinding met elkaar op te zoeken. De peuters hebben soms gezamenlijke activiteiten de kinderen van de basisschool. Wanneer het kind doorstroomt naar het basisonderwijs binnen Kindcentrum Bonte Haven, worden er momenten gecreëerd om alvast kennis te maken met het basisonderwijs. Stroomt het kind door naar een basisschool buiten IRIS, dan kijken we samen met die school naar een juiste overdracht.

Kinderen bezoeken het kinderdagverblijf in de eerste jaren van hun leven en vervolgens gaan ze naar school. Daarom worden de kinderen gevolgd in hun ontwikkeling. Door met ouders regelmatig in contact te zijn over de observaties thuis en op de opvang, zorgen we ervoor dat we een realistisch en uitgebreid beeld ontstaat van het kind. We vullen met regelmaat de observatielijsten in van ons kindvolgsysteem. Ook dit draagt bij aan het ontwikkelen van een volledig beeld van het kind. Vervolgens wordt het kind overgedragen. Hoe we dit vormgeven staat in het protocol 'Doorstroom' van IRIS kindcentra

Daarnaast kan het kind de overgang maken van het kinderdagverblijf (kdv) naar de buitenschoolse opvang (bso). De mentor van het kind heeft een warme overdracht met de pedagogisch professional van de bso. Als ouders het op prijs stellen kunnen zij bij dit overdrachtsgesprek aanwezig zijn.

De groep

Openingstijden en sluitingsdagen

Het KDV is geopend van 7.00 tot 18.30 uur.

Kinderen kunnen een hele dag komen en daarvoor hanteren wij de volgende tijden:

Hele dag: 07.00 –18.30 uur

Brengen tussen 7.00 uur en 9.00 uur;

ophalen tussen 16.30 uur en 18.30 uur.

De opvang is gesloten op:

Nieuwjaarsdag

Tweede Paasdag

Koningsdag

Bevrijdingsdag

Hemelvaartsdag

Tweede Pinksterdag

Eerste en tweede Kerstdag

Op Goede Vrijdag zijn wij open.

Beroepskracht-kind-ratio (BKR)

Binnen IRIS Opvang houden wij ons aan de wet- en regelgeving die van toepassing is op de kinderopvang. Met behulp van de rekentool op ratio.nl berekenen wij hoeveel pedagogisch professionals er aanwezig moeten zijn.

Er zijn een aantal momenten dat hiervan wordt afgeweken⁵. Dit doen we op de volgende tijden:

tussen 7.30 – 8.30 uur

tussen 13.00 – 14.00 uur

tussen 17.30 – 18.30 uur

Op deze momenten is er altijd minimaal de helft van het verplichte aantal pedagogisch professionals aanwezig.

Moeten er drie pedagogisch professionals op de groep zijn volgens de BKR dan zijn er minimaal twee aanwezig.

Vierogen- en orenprincipe

Het vierogen- en orenprincipe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten kunnen houden op kinderen in kinderdagverblijven. Het gaat erom dat anderen kunnen zien of horen wat een pedagogisch professional op de groep doet. Daarom is er veel glas verwerkt in de kinderdagopvangruimte. Er is altijd zicht op de groep- en slaapruimtes. Voor momenten waarop de groep klein is en er maar één pedagogisch professional aanwezig is, zijn andere volwassenen in de buurt. Te denken valt aan ouders die kinderen komen brengen of halen en collega's van de peuteropvang, het basisonderwijs of de buitenschoolse opvang.

Achterwacht bij calamiteiten

Bij acute situaties zoals het onwel worden van een pedagogisch professional staan er verschillende achterwachten paraat. In ons Veiligheids- en gezondheidsbeleid beschrijven we hoe we omgaan met calamiteiten.

⁵ (Besluit Kwaliteit Kinderopvang, 2021)

Pedagogisch professionals

De pedagogisch professionals die werken binnen het kdv beschikken allemaal over een geldig EHBO diploma. Daarnaast streven wij ernaar dat elke medewerker een BHV-diploma haalt. We werken zo veel mogelijk met vaste gezichten op de groep, omdat dit bijdraagt aan een gevoel van veiligheid voor de kinderen. Wanneer een medewerker niet kan werken wordt er een invaller ingezet. We houden er rekening mee dat dit voor sommige kinderen even wennen zal zijn en nemen daar de tijd voor.

Onze pedagogisch professionals krijgen jaarlijks coaching op de werkvloer. Dit betreft bijvoorbeeld de Pikler-methode, maar ook op het gebied van onze VVE-methode 'Piramide' wordt er gecoacht. Zo waarborgen we de kwaliteit die we voor ogen hebben.

Stagiaires

We werken binnen IRIS opvang met BBL en BOL stagiaires van verschillende opleidingen en niveaus. In het pedagogisch beleid is vastgelegd welke taken passen bij die verschillende niveaus. Een stagiaire wordt geïntroduceerd bij ouders. Zij stellen zich persoonlijk voor aan ouders en/of via de nieuwbrief van de locatie.

We laten BOL stagiaires niet zelfstandig op de groep staan, en wijken niet af van de regels die de CAO geeft voor de inzet van deze stagiaires. Zij zijn nog in opleiding en mogen de verantwoordelijkheid voor de groep nog niet zelfstandig dragen.

Afhankelijk van de opleidingsfase kunnen ook BBL-stagiaires of pedagogisch professionals in ontwikkeling eventueel meetellen voor de BKR. Ook hierbij houden wij ons aan de wettelijke regels en de CAO Kinderopvang. Dit betekent dat we hen pas formatief inzetten, wanneer dit volgens de vastgestelde formatieve inzetbaarheid mag. Ook zetten we deze beroepskracht pas in als zij daar zelf toe in staat is.

De formatieve inzet van een BBL-er wordt bepaald door de fase van de opleiding. Verder creëren we goede randvoorwaarden, zoals het werken naast een ervaren beroepskracht en een positief oordeel van de werkbegeleider over de het pedagogisch handelen van de stagiaire voordat de BBL-er ingezet kan gaan worden. De BBL-er wordt niet alleen ingezet, maar werkt samen met een ervaren collega. Ook staat zij niet alleen tijdens opening of sluiting.

De begeleiding van de stagiaires vindt plaats door een praktijkbegeleider.

Tot slot streven we ernaar deze groep medewerkers zoveel mogelijk op één bepaalde locatie in te zetten. Dit is goed voor de kinderen op deze locatie én goed voor de betreffende medewerker.

Dag op het KDV

Intake en wennen

De eerste stap in het aanmeldingsproces van het kind voor de KDV is het intakeformulier van IRIS Opvang. Het formulier is erop gericht het kind in beeld te brengen, o.a. op het gebied van interesses, voeding, slapen en bijzonderheden. Het is belangrijk dat wij de opvoedingspartners worden van ouders. Dit kennismakingsgesprek voeren we op de groep, met het kind erbij. Zo is er alvast een eerste wenmoment. Na dit gesprek spreken we minimaal twee wenmomenten van ieder een paar uur (tot maximaal een halve dag).

Vaste gezichten

Kinderen proberen wij zoveel mogelijk te laten wennen op de dagen waarop ze ook vast zullen worden opgevangen. Zo leren zij ook gelijk de pedagogisch professionals kennen die voor hen als 'vaste gezichten' zijn aangewezen. Voor baby's geldt dat we twee vaste gezichten aanwijzen (of als de groep drie/vier pedagogisch professionals nodig hebben, maximaal drie vaste gezichten). Voor kinderen ouder dan een jaar geldt dat er maximaal vier medewerkers worden aangewezen als vast gezicht. Als het kindje komt is ook altijd één van de vaste gezichten aanwezig. Daarnaast wordt er een mentor aangewezen, de mentor werkt op de stamgroep, als het kind er ook is, want de mentor moet het kind echt kennen.

Als kinderen komen wennen zullen wij erop gericht zijn hen een gevoel te geven van veiligheid en geborgenheid. We besteden ruim de tijd en aandacht aan het kind om zich op het gemak te voelen. We laten het kind meedraaien in de structuur en verkennen samen de ruimte. We zijn ons bewust van de signalen die het kind geeft en spelen daarop in. Het ene kind wil veel nabijheid, de ander kijkt liever de kat uit de boom. We zorgen dat we in het zicht zijn voor het kind dat komt wennen⁶.

Dagprogramma

Als de kinderen 's ochtends worden gebracht, komen zij in hun stamgroep. Daar liggen allerlei materialen en activiteiten klaar die passen bij de kinderen die komen. Wij vinden het belangrijk, dat wij bij binnenkomst met de ouders een overdracht hebben, zodat zij kunnen vertellen hoe het met hun kind gaat en of er nog bijzonderheden zijn. Als er bijzonderheden zijn, worden deze in KidsAdmin genoteerd, waar iedere pedagogisch professional dit terug kan vinden. Vervolgens is er ruimte voor vrij spel en volgen we het dagprogramma. (zie tabel hieronder).

De overgangsmomenten zien wij niet als verloren tijd, maar als kansen om te ontwikkelen. We nemen de tijd, zodat de kinderen kunnen schakelen naar het volgende onderdeel. We kondigen de overgang aan, vaak werken we daarbij met liedjes. Ook op momenten dat we een kind willen gaan optillen kondigen we dit aan, we wachten tot het kind reageert en tillen het kind dan pas op. We grijpen de kansen die zich voordoen in deze overgangsmomenten. Zo leren de kinderen op een speelse manier hun jas aan te doen. We betrekken ze bij het tafel dekken en opruimen. Op deze manier stimuleren we de ontwikkeling op een ongedwongen manier. En we zijn ons bewust van de mogelijke drempels die kinderen kunnen ervaren bij de overgang van bijvoorbeeld eten naar nog even spelen. Hierin observeren we of kiezen we er bijvoorbeeld voor één pedagogisch professional op de grond te laten zitten, zodat kinderen bij hem/haar terecht kunnen.

Aan het einde van de dag worden de kinderen weer opgehaald. We nemen dan opnieuw de tijd om een overdracht te doen. Zo creëren we opnieuw een overgangsmoment wat past bij het kindje. Hoe meer informatie we met ouders uitwisselen, hoe beter we thuis en opvang op elkaar kunnen laten aansluiten. Hier streven we dus ook naar.

Baby's

We zorgen voor structuur, zoals hierboven beschreven. En vinden het daarbij belangrijk dat we ook zoveel mogelijk aansluiten bij het ritme van thuis. We houden in KidsAdmin bij welke voeding ze wanneer hebben gehad, hun slaaptijden en verdere bijzonderheden. We kijken naar de baby en wat hij of zij nodig heeft. We nemen in de verzorgmomenten ruim de tijd om één op één contact met ze te maken. Daarnaast hebben we natuurlijk een observerende houding. Voelt het kind zich niet fijn of is het moe? Dan passen we ons daarop aan.

Voor de kinderen in de babygroep passen we het algemene dagprogramma aan, zodat het aansluit bij de eet- en slaap momenten van het kind.

Structuur en rituelen

In het dagprogramma is het belangrijk voor kinderen dat er duidelijke overgangsmomenten worden ingebouwd en dat er structuur in de dag aanwezig is. Jonge kinderen herkennen door herhaling en structurele planning wat er komt. De pedagogisch professional zorgt voor voorspelbaarheid in het dagritme. Hierdoor voelen de kinderen zich op hun gemak. Worden de kinderen wat ouder, dan zijn de dagritmekaarten die we gebruiken heel helpend voor de structuur van de dag. Het geeft de kinderen – en ook de pedagogisch professionals – een stukje houvast in de dag.

⁶ (Singer & Kleerekoper, 2009)

Overzicht dagindeling kinderdagverblijf	
Tijd	Activiteit
7:00 uur	Binnenkomst/inloop van de kinderen tot en met 8:30 uur. Er is ruimte voor vrij spel
8:45 uur	Start van activiteiten.
9:30 uur	Fruit eten en drinken. Zingen/voorlezen, verschoon- toilet moment
10:15 uur	Activiteiten gericht op de ontwikkeling aan de hand van Piramide (Kring-, taal- en rekenactiviteiten, knutselactiviteiten, (buiten)spelactiviteiten, muziekactiviteiten)
11:30 uur	Opruimen met de kinderen en voor de peutergroep de kring
11:45 uur	Eten, verschoon- toilet moment
12:30 uur	Slapen tot 14:30/15:00 uur (thema activiteit voor kinderen die niet slapen)
14:00 uur	Cracker eten en drinken, verschoon- en toiletmoment
15:30 uur	Activiteiten met kinderen (zie 10.15 uur)
16:30 uur	Drinken en een gezonde snackplank
16:45 uur	Vrij spelen, voorlezen, spelletje
18:30 uur	Sluiting KDV

Eten en drinken

Het eet- en drinkmoment is een belangrijk verzorgmoment dat meer betekenis heeft dan alleen het eten en drinken zelf. En ook in deze momenten werken wij kindvolgend. Zo is ons uitgangspunt dat we kinderen op schoot eten geven, zolang zij nog niet uit zichzelf kunnen gaan zitten. Dat betekent dat kleine kinderen op schoot de fles krijgen, maar ook de fruihapjes. Dit zijn de momenten waarin we aandachtvolle verzorging kunnen bieden.⁷

Worden kinderen wat ouder, dan gaan zij steeds meer mee in het dagritme. We zijn ons ervan bewust dat dit voor dreumesen een overgang is; van één op één gevoed worden, naar met meer kinderen tegelijk aan tafel. We helpen ze hierin door de overgang van het spel naar het eten op tijd aan te kondigen, zodat we die overstap in de rust kunnen maken. Daarnaast streven we ernaar in kleine groepjes te eten. Op deze manier is er meer aandacht voor het individuele kind en wordt er rust gecreëerd op de groep. Vaak gaan dan eerst de jongere kinderen aan tafel, zodat zij daarna naar bed kunnen. Daarna volgen de oudere kinderen.

Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer zij zelf kunnen doen. Kinderen vinden het leuk om te helpen en hier geven wij ze ook ruimte voor. Wij kijken naar de leeftijd en bieden vervolgens 'kleine klusjes' aan zoals het opstapelen van de bakers of helpen de tafel te dekken of af te ruimen. Ook mogen de kinderen zelf hun brood smeren en helpen het fruit te snijden. Voor ieder beleg hebben wij een apart mes, zodat dit niet door elkaar gaat. Voor verdere afspraken rondom het eten, verwijzen wij naar ons beleid 'Veiligheid en Gezondheid'.

We eten op de groep uit porseleinen servies met passend bestek (geen plastic) en drinken uit glazen. Keuze van eetgerei is belangrijk. Het glas wat wij gebruiken drinkt makkelijk door de iets naar buiten gewelfde rand en we zorgen ervoor dat schachtjes iets naar binnen neigen, waardoor het eten minder makkelijk over de rand wordt geduwd met de lepel⁸. We bieden dit bestek aan, maar kinderen mogen ook met hun handen eten. We willen als IRIS Opvang vanaf de start een gezonde leefstijl aanbieden. Dit houdt in dat we de kinderen gezonde voeding aanbieden en hier regelmatig in variëren. We werken volgens het voedingsbeleid en volgens de richtlijnen van het voedingscentrum. Kinderen mogen bij ons zelf kiezen wat ze eten en hoeveel. We streven ernaar de kinderen enthousiast te maken om te wisselen in beleg. We stimuleren ze altijd iets te eten en te drinken. Als we ons zorgen maken over het eet- en/of drinkgedrag van het kind, communiceren we dit met ouders. Wij houden rekening met allergieën bij kinderen. Dit staat genoteerd in KidsAdmin.

Als we aan tafel gaan wassen alle kinderen en de pedagogisch professionals hun handen. Ook als we van tafel gaan doen we dit en maken de kinderen hun eigen gezicht schoon. Indien nodig helpen wij ze daarbij. We zorgen

⁷ (Verzorgen), (Singer & Kleerekoper, 2009)

⁸ (Meyling, 2020)

voor een gezellige sfeer aan tafel. Daarnaast nemen we regelmatig nog even de tijd om een liedje te zingen of een boekje voor te lezen. Zo stimuleren we ook tijdens dit alledaagse moment de ontwikkeling.

Flesvoeding en hapjes

Voor baby's wordt de eigen flesvoeding meegegeven door ouders. Bij borst- en flesvoeding geeft de ouder in de ouderapp Kidsadmin de hoeveelheid en de voedingstijd door, zodat de pedagogisch professional weet wanneer het kind toe is aan de volgende voeding. De instructie afgekolfde moedermelk wordt, indien van toepassing, tijdens de intake aan ouders meegegeven.

Ouders geven aan wanneer te starten met fruit of groentehap. Een groentehap geven we tot de kinderen ongeveer 1 jaar zijn. Vanaf ongeveer 1 jaar gaan de kinderen mee in het eet- en drinkritme van de groep.

Verschoenen en zindelijkheid

Verschoonmomenten zijn momenten van contact. Niet alleen in de dialoog en het samenwerken met het kindje, maar ook in het fysieke contact. We raken de kinderen met respect aan en vertellen daarbij continu wat wij doen. Zo krijgen zij ook de kans om mee te werken.⁹ We gaan mee in de spelletjes van de kinderen, zoals kiekeboe. Zo zorgen we er samen voor dat de taak wordt gedaan én dat het een moment is van plezier en aandacht.

Wij hanteren vaste verschoonmomenten 's ochtends, tussen de middag en 's middags ná de eet- en drinkmomenten, en ook aan het eind van de dag. Verder natuurlijk zo vaak als nodig. Na elke verschoning wassen wij de handen met desinfecterende zeep. Het aankleedkussen wordt structureel schoongemaakt met desinfecterend middel. Mocht het nodig zijn zelf te gebruiken, brengen wij dit met een spatel aan.

In de verschoonmomenten zijn we gericht op de ontwikkeling en letten we op de signalen dat kinderen dingen zelf willen doen en gaan hierin mee. We laten kinderen zelf hun broek uittrekken, de luier weggooien of zelf op de commode klimmen met behulp van een trappetje. We zorgen daarbij voor een vaste volgorde, zodat de kinderen ook handvatten krijgen om actief mee te doen in dit moment.

Een belangrijk onderdeel van de zelfredzaamheid, is de zindelijkheidstraining. Afhankelijk van de ontwikkeling, behoefte en rijping van het kind, besteden we hier aandacht aan, in overleg met ouders. Het is van belang dat het kind zelf aangeeft eraan toe te zijn. Wij maken gebruik van kinder-wc's. De kinderen mogen zelf naar de wc maar onder enig toezicht en wij helpen en begeleiden waar nodig.

Slapen

Als kinderen naar bed gaan, streven we naar een rustige sfeer. De kinderen worden eerst verschoond om vervolgens naar bed te gaan. Zo zorgen we voor een herkenbare structuur. Naar behoefte kunnen we eerst nog even heerlijk knuffelen, zo maken we ook van deze overgang een prettig moment. Mocht een kind moeilijk in slaap komen, dan gaat de pedagogisch professional erbij zitten en streelt, wrijft of zingt het kind in slaap. We noteren de slaaptijden van de kinderen in KidsAdmin, zodat we dit ook met ouders kunnen communiceren.

Ook als kinderen gaan slapen, zorgen we voor veiligheid. Koordjes, armbandjes, knipjes en elastiekjes o.i.d. nemen we niet mee in de slaapkamer. Deze gaan voor het slapen gaan in hun eigen mandje. Daarnaast volgen we de richtlijnen en afspraken, opgesteld in het protocol wiegendood. Alle pedagogisch professionals zijn hiervan op de hoogte, handelen hiernaar en bespreken dit regelmatig in het klein teamoverleg.

We verwoorden de signalen die we zien bij kinderen als het gaat om vermoeidheid. We vertellen bijvoorbeeld dat we zien dat ze in hun ogen wrijven, dat ze moe zijn en dat we ze naar bed gaan brengen. In de loop van de tijd gaan kinderen deze vermoeidheidssignalen ook zelf herkennen en kunnen zij manieren van rust gaan zoeken door de dag heen.

Buiten slapen

⁹ (Singer & Kleerekoper, 2009)

Wij beschikken over buitenbedjes. In Scandinavische landen is het heel gewoon dat kinderen buiten slapen. Ook in het noorden van Nederland slapen kinderen van oudsher vaak buiten. Kinderen die buiten slapen maken door het zonlicht meer vitamine D aan. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die buiten slapen minder last hebben van verkoudheid. Dit omdat de luchtkwaliteit buiten vaak beter is dan binnen. Veel kinderen slapen buiten rustiger, dieper en langer. Buiten slapen zorgt daardoor voor beter uitgeruste kinderen.

Ouders kunnen bij de intake aangeven of hun kind ook in een buitenbedje mag. Wij werken volgens ons protocol 'buiten slapen'. Hierin staat onder andere vermeld waar de bedjes moeten staan, hoe we ze controleren en onder welke omstandigheden de kinderen niet in de buitenbedjes slapen. Onze pedagogisch professionals weten wat er in het protocol staat en handelen hiernaar.

Knuffels en spenen

De kinderen mogen hun eigen knuffel en speen meenemen naar het kinderdagverblijf. Wanneer de kinderen gaan slapen, mogen ze hun knuffel of speen mee naar bed. Soms krijgen de kinderen, als het nodig is, hun knuffel of speen tussendoor. Zo bieden wij de kinderen veiligheid en geborgenheid. Voor nood liggen er reserve spenen die voor gebruik worden uitgekookt.

Spelen en ontwikkelen

Mijn spelen is leren en mijn leren is spelen – Hyroniemos van Alphen.

Kinderen leren en ontwikkelen door te spelen¹⁰. Ze leren met hun hele lijf (holistisch), door te bewegen, door hun zintuigen te gebruiken. Ze leren door te ervaren. Of zoals Vygotsky het noemde: spel is de motor van de ontwikkeling¹¹. Het spelen vormt de basis voor de manier waarop wij de (educatieve) ontwikkeling van kinderen willen stimuleren.

Vorbereiding en spelomgeving afgestemd op de ontwikkelingsbehoeften van het kind

Al voordat de kinderen aanwezig zijn, bereiden wij ons zorgvuldig voor op hun komst. We denken na over welke kinderen we de volgende dag mogen verwelkomen en stemmen ons aanbod af op hun interesses en belevingswereld. Daarbij houden we rekening met hun ontwikkelingsfase en kijken we hoe we hen kunnen uitdagen richting de zone van naaste ontwikkeling.

Op basis hiervan selecteren we passende spelvormen en ontwikkelingsmateriaal. We richten de ruimte zo in dat de verschillende speelhoeken uitnodigend zijn en de nieuwsgierigheid van de kinderen prikkelen. Materialen worden doelgericht klaargelegd, zodat kinderen gestimuleerd worden om te ontdekken, te experimenteren en te leren.

Door de dag heen is de pedagogisch professional observerend aanwezig. Ze kijkt met aandacht naar het spel van de kinderen en voegt, waar nodig, elementen toe om het spel te verdiepen of te verbreden. Daarnaast zijn er op een de dag verschillende momenten waarop de pedagogisch professional de ruimte herschikt en opnieuw ordent. Dit zorgt ervoor dat de speel-leeromgeving aantrekkelijk, overzichtelijk en uitnodigend blijft.

Ook let de pedagogisch professional op waar de kinderen op aanhaken en proberen te ontdekken wat hen in het spel boeit. Gaat het om de auto's zelf, of juist om het rollen, bewegen en het geluid? Deze observaties gebruikt ze om het aanbod verder af te stemmen – zowel op de dag zelf als in de weken die volgen – zodat het aansluit bij hun interesses én ontwikkelingsmogelijkheden.

Tegelijkertijd houden we rekening met het spelproces van de kinderen: bouwwerken of spelopstellingen die nog in ontwikkeling zijn, laten we, indien mogelijk, staan of verplaatsen we zorgvuldig, zodat het kind er later mee verder kan.

¹⁰ (Singer & Kleerekoper, 2009)

¹¹ (Beyer, 2020)

We zorgen dat er voldoende materialen beschikbaar zijn waar kinderen zélf bij kunnen. Op die manier stimuleren we hun zelfstandigheid en hoeven zij niet telkens iets te vragen om te kunnen spelen of ontdekken.

Activiteitenaanbod

De groepsruimte is zo ingericht dat deze uitnodigt tot spel, onderzoek en interactie. We beschouwen de ruimte als de derde pedagoog; een omgeving die richting geeft aan het spel en ontwikkeling stimuleert. Door hoeken in te richten met een duidelijke functie, zoals een bouwhoek, leeshoek of ontdekhoek, ondersteunen we het kind in het maken van bewuste keuzes en creëren we rust en overzicht.

Materialen zijn toegankelijk en zichtbaar opgesteld. Opbergdozen en manden zijn voorzien van herkenbare plaatjes, zodat voor zowel kinderen als pedagogisch professionals duidelijk is waar het speelgoed hoort. Dit stimuleert niet alleen zelfstandigheid bij het opruimen, maar ook bij het kiezen van activiteiten. De inrichting van de ruimte draagt op deze manier actief bij aan het pedagogisch handelen en het stimuleren van zelfredzaamheid, betrokkenheid en initiatief bij kinderen.

Baby

We geven baby's de ruimte om zelf te spelen. We vinden bewegingsvrijheid belangrijk. Dat betekent dat we ze in de hoge box of de grondbox leggen, waar ze zelf materialen kunnen ontdekken en lekker kunnen bewegen met hun armen en benen. We zetten een theedoek in een punt naast de baby, we leggen er een Piklerbal neer of als ze wat ouder zijn een mandje met spullen of een stapel blokken. Maar daarnaast gaan we ook graag bij de baby in de grondbox zitten om samen te spelen en contact te maken. We volgen hierin continu het initiatief van de baby en voegen zo nu en dan elementen toe. Dat draagt bij in een volgende stap van de zone van de naaste ontwikkeling. We willen de kinderen ruimte geven in hun onderzoek en toch nabij zijn¹².

Dreumes

Dreumesen hebben een enorme drang om te bewegen en hun bewegingen eindeloos te herhalen¹³. Daarom hebben we verschillende meubels waar de dreumes op kan klimmen en klauteren. We nemen ze met regelmaat apart om ruimte voor beweging op te zoeken in bijvoorbeeld het speellokaal of buiten. We zetten het bewegen en het opdoen van ervaringen ook voort in de thema's. Zo gaan we bijvoorbeeld in de herfst buiten in de bladeren rennen of voelen we de regendruppels, dansen we op muziek of ontdekken we met welke materialen je kunt schilderen/tekenen bij het thema 'kunst'. In deze leeftijd is verzamelen ook een belangrijk spelthema. Daarachter zitten eigenlijk denkprocessen die gaan over vergelijken, groeperen, onderzoeken van kleur of materiaal.

Peuter

Peuters, zeker die van 3 jaar en ouder, hebben uitdaging nodig, omdat ze veel van de opvang al kennen¹⁴. Dit betekent dat we met regelmaat activiteiten aanbieden voor hen alleen (tijdens de middaguren of we gaan in de ochtend naar een andere ruimte). We maken daarin vaak gebruik van de VVE-methode Piramide, die voor alle ontwikkelingsgebieden verschillende activiteiten heeft uitgewerkt. Ook hierin blijven we kijken naar het kind en is het continu ons streven om aan te sluiten bij zijn/haar interesse en leefwereld. Dat doen we ook door activiteiten klaar te leggen of met een activiteit te beginnen. Om vervolgens aan te haken op wat er gebeurt en welke kinderen er mee komen doen. Voorbeeld hiervan (thema verkeer) is dat we buiten een verkeersparcours uitzetten waar we met de peuters gaan spelen inclusief 'de echte regels' zoals wachten voor een stoplicht, oversteken op een zebepad etc. Een ander voorbeeld is dat we op zoek gaan naar dingen die horen bij de herfst en vervolgens ook met de kinderen praten over wat we gevonden hebben en misschien gaan we wel poppetjes maken van de kastanjes.

Uitstapjes

Met enige regelmaat maken we met een groepje kinderen een uitstapje. We wandelen een rondje in de wijk, we gaan naar speeltuintjes, doen wat boodschappen of lopen naar de kinderboerderij. Bij KDV Bonte Haven hebben

¹² (Meyling, 2020)

¹³ (Singer & Kleerekoper, 2009)

¹⁴ (Singer & Kleerekoper, 2009)

we verschillende buggy's en kinderwagens. De pedagogisch professionals nemen maximaal het aantal kinderen mee dat volgens de kind-ratio is toegestaan. Ouders krijgen bij het intakegesprek te horen dat we er, met inachtneming van bovenstaande afspraken, regelmatig op uit trekken.

Als we ergens heen gaan met de auto, dan wordt er altijd vooraf toestemming gevraagd aan ouders. We hebben hiervoor een formulier 'Uitstapjes'. Er wordt op deze momenten ook meer begeleiding ingezet om toezicht te kunnen houden.

Afspraken:

- De pedagogisch professionals kennen de kinderen en zijn zich ook bewust van de risico's die ze lopen met het betreffende uitstapje;
- Tijdens uitstapjes ligt de verantwoordelijkheid voor de kinderen altijd bij de pedagogisch professionals. Deze wordt niet overgedragen, tenzij dit anders overeengekomen is, aan een andere persoon of organisatie.
- De ouders zijn geïnformeerd over het uitstapje.
- De adressenlijst (inclusief de noodnummers) van de kinderen gaat mee (dit staat in de ipad).
- Een opgeladen mobiele telefoon met voldoende beltegoed wordt meegenomen.
- Een EHBO-doos wordt meegenomen. (Zonnebrandcrème in de zomer)
- De pedagogisch professionals nemen voldoende eten en drinken mee voor de kinderen.
- De pedagogisch professionals hanteren wettelijke richtlijnen voor vervoer van kinderen in de auto.

Bij het vervoeren van kinderen in personenauto's houden we ons aan de wettelijke voorschriften.

Elke auto heeft een inzittendenverzekering;

Er mogen zoveel kinderen vervoerd worden als er kinderzitjes/stoelverhogers en/of autogordels zijn (met dien verstande dat van een gordel slechts één kind gebruik mag maken).

Voor kinderen onder de drie jaar is een goedgekeurd kinderstoeltje verplicht.

Voor kinderen kleiner dan 1.35 meter is het gebruik van autogordel met een stoelverhoger verplicht.

Onder deze voorwaarden mogen kinderen dan zowel voor- als achterin zitten.

Bereikbaarheid ouders

Het is van groot belang dat ouders goed bereikbaar zijn in de tijd dat het kind de opvang bezoekt. Ouders overhandigen bij het aangaan van een contract noodnummers die gebeld kunnen worden als ouders niet bereikbaar zijn.

Het kind

Welbevinden

Welbevinden staat voor IRIS opvang hoog in het vaandel. We hebben het dan over een kind dat zich 'goed voelt'. Vaak zien we dan dat het kind levenslustig, actief en ontspannen is. Het kind heeft energie om te leren en te ontwikkelen.¹⁵ Welbevinden is een resultaat van een goede fysieke en emotionele veiligheid die gecreëerd wordt. De fysieke veiligheid staat beschreven in ons veiligheidsbeleid en wordt regelmatig besproken in de vergadering op de locatie.

Emotionele veiligheid willen we bieden door bewust in te zetten op een vertrouwde relatie met de kinderen ([zie aandachtige verzorging](#)). Deze band creëren we door het kind te zien, zijn naam te noemen, interesse te tonen in wat het leuk vindt en te helpen als het kind zich verdrietig of boos voelt. We staan voor de kinderen klaar. We hebben een observerende houding die maakt dat we signalen van de kinderen kunnen opvangen om daar vervolgens op een passende manier op te reageren. Hierdoor ontstaat onderling vertrouwen. Daarnaast zorgen we ook voor emotionele veiligheid door in de groepen bepaalde structuren en rituelen in te bouwen. De duidelijkheid en voorspelbaarheid die hiermee samengaan, zorgen voor een veilige omgeving.

¹⁵ (Singer & Kleerekoper, 2009)

Pikler

IRIS Opvang laat zich inspireren door de visie van Emmi Pikler. Dit is gebaseerd op twee elementen. Door aandachtige verzorging wordt er een veilige omgeving gecreëerd; kinderen krijgen vervolgens de ruimte om te bewegen en te spelen.

Aandachtige verzorging

Vanuit vertrouwen zijn we dichtbij. We willen het kind zien zoals hij/zij is. Vanuit het besef dat een kind onze actieve partner is, communiceren wij met het kind;

- Dit doen we door een kind te vragen of het mee wil komen voor een schone luier.
- Door te benoemen dat we zijn/haar sokken uit gaan doen.
- Dit doen we door een kind te vertellen dat we een fruithapje gaan eten.
- We doen dit door emoties en gebeurtenissen te benoemen.

Op deze manier luisteren we, observeren we en signaleren we wat de kinderen nodig hebben. Vervolgens kunnen wij daarop afstemmen. Zo leren kinderen dat ze een stem hebben en invloed kunnen uitoefenen. Het gevoel van autonomie wordt versterkt. We geven het kind ook de ruimte om dingen op zijn/haar eigen tempo te doen. We laten ze veel zelf proberen. Dit geeft ze vertrouwen in hun eigen kunnen en een gevoel van eigenwaarde. Door de aandacht die de kinderen krijgen tijdens de verzorgingsmomenten, worden ze emotioneel gevoed. Vanuit deze basis kunnen zij rustig gaan slapen of zelfstandig gaan spelen.

Vrije bewegingsruimte en spel

Een kind dat in zijn behoeften is voorzien, kan zelfstandig gaan spelen. Er is een verlangen naar ontdekken en experimenteren¹⁶. Dit is het moment dat de pedagogisch professional wat meer naar de achtergrond beweegt. Het kind op eigen tempo laten bewegen en ontdekken, heeft een positieve invloed op het gevoel van autonomie. We geven hem/haar hier ruimte, zodat het zelfbewustzijn zich ontwikkelt. Het kind voelt zich competent. Er ontstaat plezier doordat het kind zich bepaalde bewegingen of handelingen steeds meer eigen maakt. Daarmee ontstaat ook plezier in het 'leren' zelf. En leren is in de rest van het menselijk leven belangrijk.

We geven ruimte door ruimte te maken in de omgeving, zodat de baby kan rollen, de dreumes kan kruipen, de peuter kan klimmen. Hiervoor gaan we soms ook naar andere plekken of splitsen we de groep, zodat ieder kind aan zijn of haar behoefte komt. We denken vanuit het kind: waar heeft hij/zij behoefte aan en op welke manier kunnen we daarin voorzien?

We zorgen voor uitdagend en interessant speelmateriaal dat kinderen prikkelt om mee te gaan spelen. Voor baby's zijn dit zakdoeken, houten ringen en de Piklerbal. Voor de oudere kinderen zijn er allerlei natuurlijke materialen. Er zijn bakken en manden waar spullen in en uit kunnen. Er is veel van hetzelfde en niet te veel verschillend speelgoed. De materialen zijn 'passief', waardoor het kind actief wordt in zijn spel. We geven ook ruimte door ons in dat spel niet te veel te mengen. We zijn op de achtergrond aanwezig en maken contact met de kinderen als zij ons aankijken. We benoemen dan wat ze aan het doen zijn, waardoor ze zich gezien voelen en verder kunnen met hun spel.

We geven de kinderen de ruimte door de groepsruimte zo in te richten dat het overzichtelijk is. Kinderen kunnen daardoor goed zien waar ze allemaal mee kunnen spelen en makkelijker kiezen. Zo kunnen ze al hun energie gebruiken voor het spelen zelf en daarmee voor hun ontwikkeling.

¹⁶ (Pikler)

In contact met pedagogisch professional

De pedagogisch professional en zijn/haar relatie met het kind is een belangrijke factor in eigenlijk alle vier de opvoedingsdoelen waar we in de opvang aan werken¹⁷. Daarom zijn onze pedagogisch professionals zich bewust van wat zij te geven hebben in deze relatie.

Je ziet ons binnen KDV Bonte Haven¹⁸:

Emotionele ondersteuning bieden

We zijn aanwezig voor de kinderen en willen ieder kind zien. We verplaatsen ons in de wereld van het kind, ze krijgen knuffels en mogen op schoot. We reageren op het vraagkijken van het kind, we bevestigen en moedigen aan. We werken samen met het kind door te wachten op reactie. Ieder kind zien we in zijn/haar uniciteit.

De autonomie respecteren

Kinderen zijn in bepaalde mate afhankelijk van een volwassene om te worden voorzien in zijn/haar basisbehoeften. Dit verschuift naar mate het kind ouder wordt. Een kind is vanaf het begin competent en uniek. Het wil relatie en contact. We bouwen daarom van baby af aan een wederkerige relatie op. Dat houdt in dat we eerst oogcontact maken en vertellen wat we gaan doen, voordat we een kind oppakken. We volgen het kind en spelen in op behoeften; we stellen vragen en wachten op een antwoord. We willen luisteren naar het kind. We laten het kind zoveel mogelijk zelf doen, we laten ze helpen en geven keuzes tussen bijvoorbeeld twee activiteiten.

Structureren en grenzen stellen

Kinderen hebben onze hulp nodig voor het reguleren van hun emoties en het sturen van hun gedrag. Daarom bieden we structuur en stellen we grenzen. We streven ernaar het kind op positieve manier af te leiden als het iets wil doen wat niet mag en benoemen wat het kind wel mag doen. Als een kind wil gooien met blokken, stellen we voor dat hij/zij de blokken kan gaan stapelen. We willen zorgdragen voor een goed dagprogramma dat het gedrag op een positieve manier beïnvloedt, zoals niet te lang laten wachten.

Praten en uitleggen

Kinderen leren de wereld begrijpen doordat we woorden geven aan wat er gebeurt. We vertellen dan dat mama weg gaat om te werken. We vertellen dat we het kind gaan oppakken om het te verschonen. Kinderen laten veel emoties zien en leren door onze woorden wat die emoties zijn. We lezen elke dag voor. Verhalen helpen kinderen om de wereld te leren kennen en te praten over wat ze meemaken.

Interacties in de groep begeleiden

We creëren in de ruimte verschillende plekken waardoor kinderen ongestoord met elkaar kunnen spelen. Speelgoed helpt om samen te spelen en geen speelgoed maakt ook dat kinderen elkaar meer opzoeken. We wisselen hierin af. We noemen alle kinderen bij naam, benoemen wat een ander kind doet of welke emotie het laat zien. Zo ontstaat bewustzijn. We moedigen kinderen aan door te vertellen dat ze 'de baby zachtjes mogen aaien', 'ze het blokje wel aan Lot mogen geven' etc.

Daarnaast staat ook in ons peuterbeleid hoe wij de kinderen willen stimuleren in de ontwikkeling.

¹⁷ Pedagogische doelen:

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Socialisatie door overdracht van waarden en normen

¹⁸ Interactievaardigheden voor de pedagogisch medewerker (Schreuder, Boogaard, Fukkink, & Hoex, 2019)

Mentorschap

Aan ieder kind is een mentor toegewezen, omdat wij het belangrijk vinden dat ieder kind gezien wordt. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor zowel het kind als de ouders/verzorgers. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst, zodat er een vertrouwde relatie ontstaat.

De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en zorgt ervoor dat speciale wensen rond de opvang bij alle pedagogisch professionals bekend zijn. De verkregen informatie over de ontwikkeling van het kind wordt door de mentor periodiek met de ouders besproken. Indien nodig regelt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het kind. Ook bewaakt de mentor hiervan de voortgang. Ouders/verzorgers weten wie de mentor is en als hierin iets wijzigt, wordt dit met hen gecommuniceerd. In een apart document is de werkwijze rondom het mentorschap verder uitgewerkt, deze is beschikbaar voor pedagogisch professionals. Ook wordt er een brief gedeeld met ouders waarin het mentorschap kort wordt toegelicht.

We werken kindvolgend en dat betekent dat wij continu een observerende houding hebben. We kijken naar de behoeften van het kind. We luisteren naar wat ze te vertellen hebben én letten daarbij ook op de non-verbale signalen die ze zenden. Als er zorgen/vragen zijn rondom het kind, doen we ons best inzichtelijk te krijgen hoe we het kind maximaal kunnen ondersteunen en stimuleren in de ontwikkeling; we hebben overleg, analyseren en maken zo nodig gebruik van filmbeelden. We volgen de ontwikkeling van het kind volgens een vast observatie-instrument in Kidsadmin.

Ouders/verzorgers

In de eerste plaats zijn ouders/verzorgers en opvang partners in de opvoeding. Het is ons doel om samen het welbevinden van het kind voorop te plaatsen. We gaan vanuit respect én vertrouwen deze samenwerkingsrelatie aan. En zijn ons bewust van de positieve invloed die dat heeft op het kind.

Samenwerken en oudergesprek

We vinden het belangrijk om onderling informatie uit te wisselen over het kind en samen een weg te zoeken in hoe we om het kind gaan staan. Aan het einde van de dag vindt er een overdracht plaats waarin pedagogisch professionals reflecteren op de ontwikkeling, het welbevinden en de activiteiten van het kind. Daarnaast communiceren we over belangrijke gebeurtenissen en nodigen we ouders uit dit ook te doen.

Jaarlijks is er voor ouders de mogelijkheid om een gesprek aan te vragen met de mentor van hun kind. Tijdens dit oudergesprek wordt er samen besproken hoe het kind zich ontwikkelt, zowel thuis als op de opvang. Dit moment biedt ruimte om informatie uit te wisselen over het welzijn van het kind, eventuele zorgen te bespreken of juist positieve ontwikkelingen te delen. Ook kan er worden afgestemd over opvoedvragen of de samenwerking tussen thuis, opvang en eventueel school.

Wanneer er zorgen zijn, is tijdige en open communicatie essentieel. Ouders kunnen altijd contact opnemen met de mentor, en andersom geldt hetzelfde. Indien nodig kan, met toestemming van de ouders, contact worden gelegd met de leerkracht van het kind. Samen wordt er gekeken naar wat het kind nodig heeft. De pedagogisch coach kan hierin een aanvullende rol spelen, wanneer dat wenselijk is.

Gebruik Kidsadmin

Kidsadmin beschikt over een ouderportaal en dit is de manier waarop wij contact houden met ouders. Via deze weg sturen we fotootjes en informatie over wat de kinderen mee maken. Daarnaast is KidsAdmin de plek waar ouders bijvoorbeeld extra dagen kunnen aanvragen. Ouders zien hier hoe de planning van de aankomende opvangmomenten eruit ziet. Ze kunnen hun facturen en jaaropgaven terugvinden. Als er een overeenkomst is afgesloten, kan de ouder zelf een inlog aanmaken.

Oudercommissie

De Wet kinderopvang stelt een oudercommissie verplicht op iedere vestiging en geeft die oudercommissie adviesrecht op diverse onderwerpen. Maar dat is niet de hoofdreden waarom wij een oudercommissie hebben. Wij willen een thuisgevoel creëren voor alle kinderen bij IRIS Opvang en dat doen we samen met ouders en verzorgers. De oudercommissie komt op voor de belangen van alle ouders en verzorgers, mede doorgevraagd én ongevraagd advies te geven aan de directie van IRIS Opvang.

Per locatie van IRIS Opvang neemt één ouder/verzorger deel in de oudercommissie. Er wordt vier keer per jaar vergaderd waarbij er verschillende onderwerpen worden gesproken. Dit hangt af van wat de ouders/verzorgers op dat moment belangrijk vinden. Voor meer informatie over de oudercommissie kan op de [website](#) worden gekeken.

Daarnaast streven wij ernaar op iedere locatie een decentrale oudercommissie in te stellen. De decentrale oudercommissie bestaat uit minimaal 3 ouders/verzorgers die hun kind naar deze locatie brengen. Ze vergaderen minimaal 1, maar bij voorkeur 2 keer of vaker per jaar.

Overige informatie

We informeren u graag nog over een aantal specifieke zaken. Een deel hiervan staat ook in de huisregels, welke u [hier](#) kunt vinden. Ook in de [veelgestelde vragen](#) staan verschillende antwoorden. Hieronder lichten we nog een aantal belangrijke onderdelen toe.

Extra dagen afnemen

Zie onze [veelgestelde vragen](#) voor meer informatie.

Ziekte van het kind

Wanneer het kind ziek wordt op de opvang, kijken we naar het welbevinden van het kind. Bij verhoging (vanaf 37,5°C) nemen we sowieso contact op met ouders om ze op de hoogte te stellen. Van daaruit besluiten we met ouders wat goed is om te doen en of ze het kind komen, of in sommige gevallen, moeten ophalen. Hoe het kind zich gedraagt en voelt is daarbij voor ons belangrijker dan de verhoging.

Wanneer een kind koorts (vanaf 38°C) heeft wordt ouders gevraagd om het kind op te halen van de opvang.

De pedagogisch professional beslist bij ziekte of het kind nog wel of niet kan blijven, waarbij hij/zij uitgaat van het welbevinden van het kind én van de groep. We volgen in de beslissing ook de [richtlijnen van het RIVM](#) en het [boekje van thuisarts.nl](#). Dit laatste boekje is geschreven voor ouders en kan ook voor hen helpend zijn als hun kind ziek is.

Mocht het kind thuis al ziekteverschijnselen vertonen, melden ouders dit altijd. Het kan zijn dat we het kind niet kunnen opvangen. Dit is opnieuw afhankelijk van het welbevinden, de richtlijnen van de GGD en het boekje van thuisarts.nl.

Medicijnen

Het kan zijn dat het kind vaste medicatie toegediend krijgt, dit wordt bij de aanmelding van het kind vermeld. Hiervoor hebben wij een 'medicijnformulier' die ouders invullen en ondertekenen. De mentor van het kind draagt de verantwoordelijkheid om de afspraken rondom de medicatie te delen met de andere werknemers en ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is. Daarnaast zet de mentor ook in KidsAdmin wat de afspraken zijn. Ook houden de mentor en ouders contact over het medicijngebruik, bijvoorbeeld als dit verandert. Dan wordt er een nieuw formulier ingevuld en ondertekend.

Sommige kinderen hebben medische bijzonderheden zoals een glutenallergie of epileptische aanvallen. De informatie die wij nodig zijn om daar op een goede manier mee om te gaan, moet soms snel beschikbaar zijn. We hebben alle informatie beschikbaar in KidsAdmin (op de tablet). Het kan zijn dat we er, in overleg met ouders, voor kiezen een A4'tje op te hangen (bijvoorbeeld ergens in de keuken) met de belangrijkste informatie en een foto van het kind.

Het kan ook zijn dat een kind tijdelijke medicatie heeft, zoals antibiotica. Ook dan wordt het medicijnformulier ingevuld en ondertekend door ouders. Deze moeten wij hebben ontvangen voordat het kind de medicatie kan krijgen.

Mediaplan

We zetten media niet in voor een spelletje of het kijken van een filmpje, wel zetten we soms met de iPad of de telefoon muziek op. We geloven dat kinderen heel goed kunnen spelen zonder extra media. Dit zien we ook terug in de praktijk.

Feestelijke gebeurtenissen in het gezin

Het kind staat centraal en van daaruit vinden wij het belangrijk ook aandacht te hebben voor de feestelijke gebeurtenissen in zijn/haar leven zoals de geboorte van een broertje/zusje. Ook hierin willen we kijken naar de behoefte van het kind en stemmen we met ouders af wat een passende manier is om die aandacht te geven. Het ene kind vindt het leuk om uitgebreid te vertellen, een foto mee te nemen en te trakteren. Het andere kind heeft hier misschien niet zoveel behoefte aan. Wij maken ruimte voor beide. Mocht er getrakteerd worden, dan vinden we het fijn dat dit in overeenstemming met ons voedingsbeleid gebeurt. Er zijn gelukkig veel gezonde en leuke traktaties te verzinnen en daarin denken we ook graag mee.

Christelijke feestdagen

Vanuit onze christelijke identiteit vinden we het belangrijk, aandacht te besteden aan de christelijke Feestdagen. Wat hierbij voorop staat is dat we kijken naar de gebeurtenis achter de feestdag. Dit betekent dat we met kerst focussen op de geboorte van Jezus. Kerstmannen en rendieren vind je bij ons niet terug. We doen dit door activiteiten aan te bieden die passen bij de feestdagen en we hebben aandacht voor het verhaal. We streven ernaar hierin ook af te stemmen met de school. Wanneer is de viering en in welke mate wordt er aandacht aan besteed?

Privacy en social media

Als een kind wordt aangemeld bij IRIS Opvang vullen ouders een intakeformulier in. Een van de vragen die wordt gesteld is of het kind op de foto mag. Het gaat dan om een herkenbare foto van het kind dat alleen met zijn/haar eigen ouders wordt gedeeld via het ouderportaal. Aan ouders wordt medegedeeld dat dit in KidsAdmin wordt geregistreerd en dat ze het daar kunnen aanpassen. Delen we foto's met de hele groep ouders via het ouderportaal? Dan worden de kinderen onherkenbaar gefotografeerd.

We plaatsen ook regelmatig foto's op social media (Facebook/Instagram). Hier zijn de kinderen altijd onherkenbaar. Dit doen we door hen te fotograferen van de achterkant, van boven of zo laag dat hun gezichten niet te zien zijn. Het kan ook zijn dat we de gezichten wazig maken. We noemen ook geen namen van de kinderen. En net als de privacy van de kinderen, vinden we ook de privacy van de medewerkers belangrijk. Ook hen zetten we zoveel mogelijk onherkenbaar op de foto.

Veiligheidsbeleid

Fysieke veiligheid is uitermate belangrijk, daarom voldoen onze gebouwen aan alle voor de kinderopvang geldende wet- en regelgeving. Jaarlijks houden wij een ontruimingsoefening, samen met de kinderen. Bij de inrichting van de opvang hebben we kindvriendelijke normen gehanteerd. Zo zijn er bijvoorbeeld vingerbeveiligingstrips bij de deuren en hebben we stopcontactbeveiliging geplaatst. Op basis van de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) hebben wij een beleid Veiligheid en Gezondheid opgesteld. Er is een Risico-inventarisatie & Evaluatie (RIE) uitgevoerd door middel van een QuickScan. De grote en minder grote risico's zijn in kaart gebracht. Jaarlijks wordt dit door middel van een check geëvalueerd. We maken gebruik van een ongevallen registratie en evaluatie. Tijdens een klein teamoverleg en locatieoverleg staat veiligheid en gezondheid op de agenda. We kijken steeds kritisch hoe we situaties en procedures kunnen verbeteren. Emotionele veiligheid is minstens zo belangrijk. Hoe we dit bieden is beschreven in eerdere paragrafen.

Protocollen en werkinstructies

Bij IRIS Opvang staat kwaliteit hoog in het vaandel. Dit betekent, dat wij onze handelswijze hebben vastgelegd in protocollen en werkinstructies. Hierdoor handelt al het personeel bij IRIS Opvang op eenzelfde manier. Een aantal van deze protocollen staat hieronder kort beschreven.

Calamiteiten, veiligheid, gezondheid en preventie

Op iedere locatie ligt een ontruimingsplan. Er wordt jaarlijks een ontruimingsoefening gehouden. Er worden maatregelen getroffen om de veiligheid en gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk te waarborgen en de risico's te beperken. IRIS Opvang heeft een beleid veiligheid en gezondheid opgesteld. De gezondheidsregels worden in huisregels voor kinderen, ouders en medewerkers opgesteld. We hanteren de richtlijnen van de GGD.

In het beleid Veiligheid en Gezondheid wordt ingegaan op de kleine risico's die zich voordoen in speelsituaties. Als pedagogisch professionals bespreken we dit regelmatig in de klein teamvergadering. We hebben regels die locatie specifiek zijn gemaakt en gaan hierover in gesprek met de kinderen. De regels staan genoteerd in een 'levend document' wat wordt bijgesteld als we samen beslissen dat regels aangepast moeten worden of er nieuwe regels bij komen. Op deze manier leiden we de speelsituaties met kleine risico's in goede banen en geven we kinderen de kans zich te ontwikkelen in de omgang met die situaties.

Kindermishandeling

Kinderopvang is bij uitstek een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandelingesignaleerd kan worden. Kindcentra dragen een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen voortkomend vanuit de meldcode moeten worden doorgegeven aan de instanties die hulp kunnen bieden aan het gezin. De pedagogisch professionals hebben hierin een duidelijke taak. Zij zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. Nadat zij signalen hebben opgemerkt is het ook hun taak actie te ondernemen aan de hand van de meldcode. Wij verwijzen naar de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van IRIS Opvang waarin de Sociale kaart is opgenomen.

Meld- Overleg- en Aangifteplicht (MOA)

De MOA stelt professionals in de kinderopvang verplicht om te handelen wanneer er signalen zijn over mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een persoon werkzaam in de kinderopvang. [Factsheet Meld-, overleg- en aangifteplicht in de kinderopvang.](#)

Het onderwerp seksualiteit en intimiteit is een onderwerp dat regelmatig wordt besproken in een teamoverleg. Het is een onderwerp dat structureel op de agenda staat in de verschillende overlegvormen. Het is een onderdeel van ons veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dat betekent dat het een continu proces betreft.

Voeding

Wij willen kinderen verschillende smaken aanbieden zowel hartig als zoet. Wij houden rekening met allergieën bij kinderen. Daarvoor hebben in KidsAdmin alle bijzonderheden vermeld onder het kopje verzorging. We hanteren de richtlijnen van het voedingscentrum. Dit is uitgewerkt in ons voedingsbeleid.

Voedselhygiëne en gezondheid

De Wet op de Productaansprakelijkheid bepaalt dat IRIS Opvang verantwoordelijk is voor het verstrekken van een veilig product (zoals eten en drinken) aan de kinderen. De Warenwet (waarin de hygiëne code voor kinderdagverblijven is opgenomen) bepaalt in aansluiting hierop dat IRIS Opvang een zodanig systeem voor voedsel hygiëne hanteert dat tijdens alle fases van het voedsel proces er op een hygiënische verantwoorde manier wordt gewerkt. Om een gezonde omgeving te kunnen realiseren zijn naast de schoonmaakroosters (volgens richtlijnen van de GGD) ook regels nodig waaraan kinderen, ouders en medewerkers zich houden.

We hanteren preventieve maatregelen bij warm weer. Deze staan beschreven in een hitteprotocol.

Met behulp van het beleidsplan veiligheid en gezondheid wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen leren omgaan met kleine risico's en zowel zij als de medewerkers beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen.

Bibliografie

Besluit Kwaliteit Kinderopvang. (2020, oktober 1). Opgehaald van overheid.nl:

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0039936/2020-10-01>

Bureau Kwaliteit Kinderopvang. (2017). Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang.

Opgehaald van https://www.stichtingbkk.nl/images/Ped._Curriculum_compleet_LR.pdf

Inzet van beroepskrachten. (sd). Opgeroepen op februari 10, 2021, van Veranderingen Kinderopvang:

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/kwaliteit/wet-ikk/ikk-voor-ondernemers/kinderopvang-is-een-vak/inzet-van-beroepskrachten>

Pikler. (z.d.). Spelen. Opgeroepen op januari 14, 2021, van Pikler: <https://pikler.nl/pedagogie/spelen>

Schreuder, L., Boogaard, M., Fukkink, R., & Hoex, J. (2019). Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Singer, E., & KleereKDVper, L. (2009). Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar. Maarssen: Elsevier gezondheidszorg.

Verzorgen. (sd). Opgeroepen op februari 17, 2021, van Pikler: <https://pikler.nl/pedagogie/verzorgen>
risicovol spelen: www.veiligheid.nl